

ט' תשרי תשע"ה יום כיפור כניסת שבת – 18:01 צאת שבת – 18:59 גיליון מס' 259

משולחנו של הרב:

אגדת אלה פקדו

המסתובב בחוצות שוהם בליל יום הכיפורים לא יוכל שלא לחוש באווירה המיוחדת השוררת בה. אווירה של הוד והדר, יורדת לעולם. אלפי האנשים היוצאים מבתי הכנסת, רבים מהם עטופי לבן, וצועדים אנה ואנה מתמזגים עם אלה שלא פקדו את בתי הכנסיות בתפילה ויחד יוצרים שטף של נהרות אדם ברחובות הישוב. רוח מיוחדת שורה עליהם. רוח של רגיעה ונחת, שלווה כללית נסוכה ברחוב המופרעת מדי פעם בקריאות ילדים שנפלו מאופניהם תוך כדי נסיעה מהירה או לא זהירה... זה לא עוד יום של חג, זה יום כיפור. זר לא יבין זאת. תופעה לא מוכרת לעין שלא רגילה לא לראות תנועת מכוניות ותנועות מרצדות על מסכים דיגיטליים.

מה יותר מהרוח הזו ביום שאחרי, עת יתחילו המכוניות לנוע בעצבנות בכבישים במוצאי החג. לא פעם אני מוצא את עצמי נבוך, אפילו מתוסכל ביום הזה. במה ערכו וחשיבותו, מה נותר ממנו אחרי שאמרנו "והוא רחום יכפר עוון" האם יש כאן עוד אירוע פולקלוריסטי תרבותי שאיננו מותיר חותם כלשהו על הווייתנו, או שמא אי שם עמוק בפנים נצרבת בתוכנו עוד שריטה של תודעה רוחנית בעלת משמעות. האם הצלחנו להוסיף בנו איזשהו מימד חדש של חיים או שמא הייתה זו עוד טעימה בעלמא של יידישקייט?

זו אינה שאלה לאלו שאינם רגילים לפקוד את בתי הכנסת בלבד. עוצמת השאלה אף מחריפה כשהיא מנסה לחדור את באי משכני התפילה וחובשי הכיפה. הלוא אנו יודעים על מה מדובר, הלוא אנו אלו שאמורים להבין כי יום כיפור אמור לחולל שנוי כלשהו בחיינו. האם אנו פותחים את עצמנו לקראת שינוי כזה, ולו השינוי הקטן ביותר?

לפעמים זה מתסכל ברמות האישיות ביותר. האם נגזר עלי להיות מה שאני בלי שאוכל לשנות מאומה? האם לא אוכל לשנות את התנהגותי כבן זוג, כאב או כבן? לא יעלה על הדעת. הכל יודעים בחייהם הפרטיים כי גם אם לא מצליחים הם להפוך את עורם בין לילה, אבל הם משתנים כל הזמן, בחינוך ילדים, בזוגיות ובעסקים.

כששרנו בהתלהבות את המלים "אוחילה לא-ל אחלה פניו 'וכו', האם היה זה רק שיר מדהים במנגינה הנפלאה שלו? או שאכן אנו מבקשים מענה לשון. מבקשים להתרומם וליצור בנו משהו חדש.

רבות הן הדרכים לשינוי, אבל החשובה שבהן היא האמונה בהתכונות. לדעת כי יום כיפור יכול להיות לשמש לנו כנקודת תנופה לעולם חדש של תפילה, משפחה, זוגיות ועוד.

להאמין כי כשנאמר את תפילת "כל נדרי", לא נכווין רק לנדריים הלכתיים, אלא בעיקר לכל האזיקים הדמיוניים שכובלים אותנו למה שנדמה לנו כזהותנו, אבל באמת הן רק קילפה דקה המכסה הרבה טוב שקיים בנו. להאמין שכאשר נאמר "לא שרירין ולא קיימים" בקול גדול, נדע שאכן זה כך. אין אנו מחויבים להרגלינו שהם אכן ברי שינוי ותיקון. להאמין כי כשנשמע את קול השופר במוצאי יום הכפורים נרגיש כי זו תקיעה המוציאה עבד לחירות בשנת היובל ולא סימן לחזרתנו אל הנושן המוכר והידוע. שנאמין שחירות זו היא ברת השגה. להאמין כי נוכל להתגעגע לחוויית ההתרגשות מלעשות דברים חדשים בכל תחומי הרוח והמעשה של חיינו.

שנזכה כולנו לגמר חתימה טובה!

הרב דוד סתיו

מדרשת שוהם ו"עם ישראל אחד"

מזמינים את ילדי שוהם
להפנינג מהנה וחגיגי לכבוד חג הסוכות!

הפעילות תתקיים אי"ה
בימים שני ושלישי 6-7.10 י"ב-י"ג תשרי תשע"ה
ברחבת המרכז המסחרי
בין השעות 16:00-18:30

הצגות, יצירות ועוד הרבה כיף!
מחכים לראותכם, בואו בשמחה!!

בית חב"ד שוהם

בית חב"ד שוהם מזמין את כל בתי הכנסת אנשים,
נשים וטף במוצאי יום כיפור להבדלה, כיבוד וטעימה
שלאחר הצום ברחבת מרכז ספרא. כולם מוזמנים!

סאחת בית השאקה

תתקיים אי"ה
במוצאי חג ראשון ט"ו תשרי תשע"ה (9/10/14)
בשעה 21:00 ברחבת מרכז ספרא

סירה וריקודים כרוה עם!

הפצלה מיוחדת לילדים!

כואס מולאניס!

גמר חתימה טובה, הרב מנחם גרינברג

סיום מסכת "חגיגה" ו"מועד קטן"

קהל הלומדים של הדף היומי ובנות זוגם
מוזמנים לסיום מסכת חגיגה וסדר מועד

בסוכתו של הרב דוד סתיו

ברח' קדם 58, בשעה 17:30.

אי"ה בחג ראשון של סוכות,
יום חמישי ט"ו תשרי תשע"ה (9/10/14)

למעוניינים..

הדף של אותו היום ילמד אחרי תפילת ערבית בסוכה.

הודעות מעדת הצופים

בשעה טובה נפתחה הפעילות לכיתות ט'-י"ב של שבט
צופי העדה (הצופים הדתיים) בשוהם!

ביום שני הקרוב, י"ב תשרי, ה-6/10 בשעה 19:00
תתקיים הפעילות השנייה, בה נתחיל לדבר על יסודות
ההדרכה. הפעילות תתקיים במבנה הצופים ליד סופר
"יש".

טיול סוכות - כמו כן גם **תיסגר ההרשמה** לטיול
פתיחה שיתקיים בימים ראשון שני, י"ח-י"ט תשרי (12-
13/10) בחוהמ"ס עם "שבט דרור" - שבט הצופים
הדתיים במודיעין. הטיול יתקיים באזור מבואות ירושלים.

*הפעילות לשכבות הצעירות יותר תפתח בהמשך.

לפרטים נוספים:

דוד גרומן, מרכז השבט - 054-4553879
groman.david@gmail.com

ליל הושענה רבה - גמר חתימה טובה

הציבור מוזמן ללילה שכולו לימוד!

שיתקיים אי"ה ביום שלישי כ' תשרי 14.10.14,
בביה"כ "דורות אברהם".

בתוכנית:

21:00 - הרב ישי ליסנר, בנושא: נבצר ממני
לקיים מצווה, האם זה שפיכת מים על פני מידין של
הקב"ה?

22:00 - אליעזר שמידוב, בנושא: "שיר ושיעור"
- מודעות עצמית - הרב קוק.

23:00 - הרב דוד סתיו, בנושא: "טיול בניזילנד
וארבעת המינים".

תשובה מכפרת על עבירות קלות, על צעו ואלא לא תעשה, ואלא החמורות הוא תולא על שיבוא יום הכפורים ויכפר. האומר אחטא ואשוב, אחטא ואשוב – אין מספיקין בידו לעשות תשובה, אחטא ויום הכפורים מכפר – אין יום הכפורים מכפר... (משנה, מסכת יומא דף פ"ה עמוד ב').

בקטע זה של המשנה אנו נחשפים לכוחה הגדול של התשובה: על עבירות "קלות" היא מכפרת באופן "עצמאי", אך אם מדובר בעבירות חמורות יותר, יש להמתין עד יום כיפור, ואז "נשלמת" הכפרה. ממשיכה המשנה ומסייגת את הכלל הראשוני: לא בכל פעם שאדם יחזור בתשובה, אכן הכפרה בוא תבוא. אם יש לאדם "תוכנית אסטרטגית" לבצע דברים אסורים, ומיד אחר כך "לעבור תהליך של תשובה" (מקוצר היריעה לא נפרט את שלבי התשובה) – תוכנית כזאת "לא מקובלת על הבורא", ואם אמנם יתכן האדם כך, הבורא מצדו, "לא נותן כתף" לאדם לחזור בתשובה.

ידוע, כי כאשר האדם רוצה מאוד לחזור "לדרך טובה" ומתחיל תהליך ארוך של תשובה, אזי הוא מקבל "סיוע חיצוני". הבורא "מזהה" כוחות אלו וממריץ ודוחף את האדם ליישם. אך במקרים שהאדם מתכן מראש לחטוא ולעשות מעשים שלא יעשו, ואח"כ מיד לשוב בתשובה – במקרים כאלו לא מובטח הסיוע מלמעלה! אם בכל אופן האדם "מתעקש" לחזור בתשובה לפי "תוכניתו האסטרטגית" – אין מניעה, והתשובה מתקבלת. כך נלמד מלשונו של הרמב"ם, המצטט קטע זה מן המשנה, כאחד מתוך עשרים וארבעה מצבים "המעכבים את התשובה" (פרק ד' מהלכות תשובה, הלכה א'), ובכל אופן כותב בהמשך (שם הלכה ה'): *כי כל אלו הדברים וכו' ואלא כהן אף על פי שאעכבין את התשובה אין מונעין אותה, אלא אם צעו אדם תשובה מהן, הרי זה בעל תשובה ויש לו חלק לעולם הבא*. כך גם משתמע מספר "אורות התשובה" של הרב קוק (פרק י"ד, סעיף ג').

נתייחס למספר שאלות על המשנה לעיל:

1. מדוע המשנה חוזרת פעמיים על אמרתו של האדם: אחטא ואשוב?
2. מדוע ישנן שתי דוגמאות של אמירה: גם: "אחטא ואשוב", וגם: "אחטא ויום הכיפורים מכפר"? האם יש הבדל ביניהם?
3. מהו ההבדל בתגובת הבורא לשתי אמירות אלו? במילים אחרות: מה ההבדל העקרוני בין "אין מספיקים בידו לעשות תשובה" לבין "אין יום הכיפורים מכפר"?
4. מהי התאימות בין תגובת הבורא השונה, לשוני בין שתי האמירות?

על השאלה הראשונה, התלמוד עצמו התייחס שני דפים לאחר המשנה, בזה הלשון: *למה לי לאומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב תרי זימני? כדרך הונא אמר רב, דאמר רב הונא אמר רב: כיון שאמר אדם עבירה ושלנה בה – הותרה לו. הותרה לו ספקא דעתך? אלא: נעשית לו כהיתר*. (שם דף פ"ז עמוד א')

התלמוד בתשובתו, נעזר בדברי רב, בהם הוא מציין, כי אדם החוזר על מעשה לא טוב מספר פעמים, הדבר הופך להיות אצלו להרגל, וכתוצאה מכך, הוא מחשיבו... מעשה מותר, זהו המסר הנלמד מכפילות הלשון.

על שלש השאלות הנוספות נתייחס יחדיו. ניתן לומר כי יש פער עקרוני בין שתי הדוגמאות. בראשונה, האדם אמנם "מתכן אסטרטגית" לחטוא, אך תוכניתו כוללת גם תהליך של חזרה בתשובה. תהליך מתוכנן מראש, אך עדיין דורש פעילות מצדו, וביצוע שלבים של חזרה בתשובה. לעומת זאת, אדם האומר "אחטא ויום הכיפורים מכפר", תולה את כל ייחבו על יום הכיפור וריבונו של עולם, ולא מוכן לעשות כל מאמץ לשוב בתשובה. "נותן" ליום הקדוש לעשות את העבודה, והוא... יושב בטל. בפני אדם כזה, שאינו מוכן להשקיע כלל וכלל, נחסמת כל אפשרות של כפרה, ועליו נאמר כי "יום הכיפורים אינו מכפר".

יש לשים לב ל"מקרה דומה אך שונה". אדם המצהיר לפני המעשה "אחטא ואשוב", אינו דומה לאדם אשר "קשה לו לשוב בתשובה". מי מאתנו לא חש פעם אחר פעם, כי "אין חשק", "אין כוח", "אין זמן פנוי", "לא עכשיו, אולי מחר" ועוד כהנה וכהנה תירוצים מתייחצים שונים. כפי שהזכרנו במאמרו הקודם לראש השנה ["לערבב את השטן"], יש להחזיק ראש כל הזמן, ולא לתת לכוחות השונים להתגבר עלינו. שם הזכרנו את אלמנט העשייה, העוזר מאוד להילחם נגד כוחות אלו, אך יש למצוא כלים שונים, כל אחד לפי אופיו ותכונותיו, להילחם נגד אותם כוחות המונעים מאתנו לחזור בתשובה. אדם המצהיר לפני עשייתו, כי הוא מודע לכך שאין לבצע את המעשה, אך האסטרטגיה שלו היא "אחטא ואשוב", הרי זה פסול מיסודו, לעומת האנשים המתקשים לאחר מעשה לחזור בתשובה, במקרים אלו – אם רק נפתח אנחנו פתח קטן, הרי שנקבל "סיוע גדול" להמשך הדרך.

מהו המסר

מתוך דברי הרמב"ם אשר צוטטו לעיל, ניתן ללמוד כי, למרות שאדם אינו נוהג בדרך ראויה, והוא מכין לעצמו דרך נסיגה בדמות חזרה בתשובה "מתוכננת ומתוזמנת מראש", למרות זאת, ואף על פי כן, הדרך אינה חסומה בפניו. אמנם הבורא לא מסייע לו, אך אם רצונו הן לחזור בתשובה למרות הכול – הדלת והדרך פתוחה בפניו – אין דבר העומד בפני הרצון! כמו כן למדנו, כי "החיים אינם פיקניק". יש לעמול קשה כדי להגיע לתוצאות רצויות. יש הרבה כוחות המונעים מאיתנו להגיע ליעד, צריך לזהות אותם, ולנסות למצוא "דרכים עוקפות". כי בתחבולות תעשה לך מלחמה, ואז – ותשועה בך ב' יועץ (משלי כ"ד, ו')

מזל טוב!

לרמי ונעמי דאובה,
להולדת הנכד, בן לאושרי ונתנאל!

למשפחת ביתן
להולדת הנכד, בן לגל ואפרת!

לדוד ודבי שטרן,
להולדת הנכדה, בת לאייל והדר!

לאריאל ודפנה מייטלס, להולדת הבת!

מרכז למידה להישגים

קורסים שנתיים במתמטיקה אנגלית ולשון לתלמידי כיתות
ז' - י"ב. הקורסים בשיתוף המועצה ומתקיימים בתוך בתי
הספר. לפרטים: 03-9723025/ 03-9343741

חברת הקהילה

בשבועיים הבאים לא יצא לאור
גיליון "אגרת לשבת".

הגיליון הבא אי"ה
לקראת שבת פרשת "נח".

שנה 16אה ואהאפכת

חברי אהפכת
אהפכת אהפכת

לידיעת ציבור הנשים!

החל מתאריך
19/10/14

מקווה לנשים יפעל
בין השעות:

19:00 עד 21:30

לימוד תורה קהילתי בליל יום כיפור

בית המדרש הקהילתי מזמין אותך למפגש לימוד
באוירה המיוחדת של ליל יום כיפורים.

בליל יום הכיפורים, נתכנס כולנו ללימוד תורה קהילתי
מיד לאחר תפילת ערבית באולם מרכז ספרא.

הלימוד פתוח לנשים וגברים מכל הקהילות

20:30 - הרב ישי ליסנר
"עיצומו של יום מכפר" - ומה עם תשובה?

21:00 - הרב אלרן מונסונגו
נמחלים לו כל עוונותינו

במקביל, יתקיימו שיעורים לנוער בשיתוף בני עקיבא,
בבית המדרש הקהילתי מתחם ספרא.

20:30 - איסר בלזם
"התחרטתי, שבתי בתשובה, אז למה להתוודות?"

21:00 - יואל ואזנר
יום כיפור בעקבות 'צוק איתן'
טיש, סיפורים ושירי נשמה לתוך הלילה

לידיעת הציבור!

בשנת השמיטה הבעל"ט
ימכרו פירות וירקות של "אוצר הארץ"
במינימרקט "שפע זול"
רחוב הירדן 81 במושב נחלים.

להזמנות ומשלוחים:
אליעזר וכטל - פלאפון: 050-4627497

תפילת ותיקין תתקיים אי"ה ביום כיפור
בסניף בני עקיבא - ליד מרכז ספרא
התחלת התפילה בשעה 06:00

בית חב"ד שהם

עוזר לנו להביא את שמחת החג
למשפחות נזקקות!

מבצע - לתת מנה למי שאין לו!
עשרות משפחות מחכות לעזרתכם הנדיבה לקראת
חגי תשרי. ההוצאות מרובות לקראת החגים.
ניתן להעביר תרומות לפקודת "בית חבד שוהם"
התרומות מוכרות למס הכנסה

לפרטים ותרומות ניתן לפנות
לרב מנחם גרינברג בטל' - 0545-496372

"ושמחתם לפני ה'"

מניין "שיר חדש"
ביום טוב ראשון של סוכות

כדי שלא נעבור את התפילה "כמצוות אנשים
מלומדה", נתכנס להתפלל לשיר את ההלל
ברוחב דעת בשמחה ובריקוד.

התפילה תתקיים בבית המדרש בספרא, בשעה 08:00 שחרית,
5-10 דקות לימוד המכוון ומעורר את הלב בענייני הלולב והסוכה,
נטילת ארבעת המינים, הלל בשירה וריקוד. "הושענא", קידוש
פשוט, קריאת התורה ומוסף.

